

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЙ З ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Київ 2024

УДК 619:616 (082)

*Рекомендовано до друку Науково-методичною радою
Науково-методичного центру ВФПО (протокол від 02.09.2024 № 3)*

Збірник матеріалів конференцій з ветеринарної медицини, Науково-методичний центр ВФПО. – Київ, 2024. – 146 с.

Відповідальні за випуск: Тетяна ДУДУС, Ірина МОРГУН (Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»)

Редактори

Ірина СЄРОВА, Людмила ТАЛЮТА

**За точність і зміст матеріалів, достовірність і розкриття проблеми відповідальність
несуть автори публікацій**

НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЙ

Репродуктологія:

- конструктивне висвітлення освітньо-наукових аспектів щодо стану та перспектив відтворення тварин й подальшого розвитку галузі тваринництва;
- актуальні проблеми підготовки фахівців з питань репродуктології;
- порівняння систем контролю поведінки тварин;
- проблеми репродуктології тварин в Україні у воєнний час;
- комплексне діагностування абортів у корів;
- сучасний метод стерилізації та кастрації дрібних тварин (альтернатива);
- діагностування еструсу та анафродизії за відновлення відтворної функції корів;
- особливості впливу вітаміну B12, кобальту та їх дефіциту на репродуктивну здатність жуйних тварин;
- УЗ-діагностування акушерсько-гінекологічної патології у дрібних тварин.

Біобезпека:

- основні засади забезпечення біологічної безпеки тваринницьких господарств;
- актуальні питання біобезпеки в Україні;
- наукові розробки в судово-ветеринарній експертизі;
- роль біобезпеки та біозахисту в тваринництві в аспекті підходу One Health;
- громадська думка щодо біобезпеки та поширення захворювань у худоби;
- біоетичні аспекти біобезпеки;
- молоко A2 – нові можливості у молочній промисловості.

**VII Всеукраїнська конференція
«ПРОБЛЕМИ РЕПРОДУКТОЛОГІЇ ТВАРИН.
ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ»**

23-24 жовтня 2024 р.

Організатор

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

Співорганізатори

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

УДК 619:616.06:614.26 (045)

БОГАТКО Надія, д-р вет. наук, професор,

nadiyabogatko@ukr.net

БУКАЛОВА Наталія, канд. вет. наук, доцент,

nvbukalova@gmail.com

Білоцерківський національний аграрний університет;

ДУДУС Тетяна, канд. пед. наук, методист «спеціаліст вищої категорії»

Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової

передвищої освіти

t.v.dudus18@gmail.com

ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Фахівці ветеринарної медицини здійснюють державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин на період воєнного стану відповідно до положень законів України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин».

Державній службі України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів протягом періоду воєнного стану слід забезпечити: здійснення позапланових заходів державного контролю за наявності загрози, що має негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист довкілля та забезпечення безпеки держави, а також для виконання міжнародних зобов'язань України. Інформування про виконання заходів здійснюється кожного місяця в Міністерство аграрної політики та продовольства України про результати здійснених позапланових заходів державного контролю за попередній місяць.

Перелік підстав для здійснення позапланових заходів державного контролю за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин на період воєнного стану прописано в наказі Міністерства аграрної політики та продовольства України від 03 січня 2023 р. № 5.

Підстави регламентують: подання суб'єктом господарювання письмової заяви до відповідного органу державного нагляду (контролю) про здійснення заходу державного нагляду (контролю) за його бажанням; звернення фізичної особи (фізичних осіб) про порушення, що спричинило шкоду її (їхнім) правам, законним інтересам, життю чи здоров'ю, довкіллю чи безпеці держави, з додаванням документів чи їх копій, що підтверджують такі порушення

(за наявності); доручення Прем'єр-міністра України про перевірку суб'єктів господарювання у відповідній сфері у зв'язку з виявленими системними порушеннями та/або настанням події, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист довкілля та забезпечення безпеки держави; перевірка виконання суб'єктом господарювання приписів, розпоряджень або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог законодавства, виданих за результатами проведення попереднього заходу органом державного нагляду (контролю).

Позапланові заходи контролю також здійснюються у разі виявлення невідповідності або появи обґрунтованої підозри щодо невідповідності, на підставі повідомлень, що надійшли від: країн, об'єднань країн або міжнародних організацій, зокрема повідомлення, що надійшли через систему швидкого оповіщення (RASFF); закладів охорони здоров'я, суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність з медичної практики та органів виконавчої влади про події та ситуацію, що становить загрозу життю і здоров'ю, санітарному та епідемічному благополуччю населення (за формою, встановленою «Порядком надання інформації про події та ситуації, що становлять загрозу життю і здоров'ю, санітарному та епідемічному благополуччю населення, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 818; акредитованих лабораторій, зокрема референс-лабораторій, які уповноважені Держпродспоживслужбою на проведення для цілей державного контролю лабораторних досліджень (випробувань) відібраних зразків харчових продуктів, кормів, сіна, соломи, побічних продуктів тваринного походження та будь-яких речовин (зокрема з довкілля), які пов'язані з виробництвом та/або обігом харчових продуктів та кормів, здоров'ям та благополуччям тварин, у разі якщо результати лабораторних досліджень (випробувань) свідчать про невідповідність харчових продуктів та/або кормів встановленим вимогам, а також у випадках зміни та доповнення до результатів лабораторних досліджень (випробувань), про які Держпродспоживслужбу було поінформовано раніше; офіційного ветеринарного лікаря, уповноваженого ветеринара, працівника бійні, уповноваженого на виконання обов'язків помічника державного ветеринарного інспектора про виявлені ознаки порушення оператором ринку законодавства про харчові продукти, корми, здоров'я та благополуччя тварин.

Система та повноваження компетентного органу у сфері державного контролю організовує та здійснює державний контроль, зокрема на державному кордоні України; розробляє та виконує довгостроковий план державного контролю, щороку звітує Кабінету Міністрів України про стан його виконання; розробляє та виконує план дій за надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами; затверджує щорічний план державного контролю та щорічний план державного моніторингу; забезпечує проведення передзабійного та післязабійного огляду тварин на

відповідних потужностях, післязабійного огляду тварин, добутих у процесі полювання; здійснює державний контроль за впровадженням постійно діючих процедур, заснованих на принципах НАССР; надає особам повноваження щодо здійснення окремих заходів державного контролю, контролює правомірність та ефективність їхньої діяльності, позбавляє таких повноважень за наявності підстав, визначених законодавством, а також веде облік та оприлюднює відомості про уповноважених осіб на офіційному вебсайті; забезпечує правомірність та ефективність діяльності своїх структурних підрозділів, територіальних органів та їх посадових осіб; встановлює у щорічному плані державного контролю періодичність інспектування, аудиту, відбору зразків та лабораторних досліджень (випробувань) щодо кожної потужності з виробництва та/або обігу харчових продуктів та/або кормів; затверджує в порядку, визначеному законодавством, періодичність документальних перевірок, перевірок відповідності, фізичних перевірок, лабораторних досліджень (випробувань) вантажів, які ввозять (пересилаються) на митну територію України.

Отже, у разі порушення вимог щодо дотримання законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин на період воєнного стану слід вжити відповідних заходів для притягнення винних осіб до відповідальності, передбачених національним законодавством.

УДК 619:614.31:637.12.04/.07:636.2.034:612.664/.8 (045)

БУКАЛОВА Наталія, канд. вет. наук, доцент,

БОГАТКО Надія, д-р вет. наук, професор

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРИЛІПКО Тетяна, д-р с/г наук, професор

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,

м. Кам'янець-Подільський

nvbukalova@gmail.com

ЕТОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ МОЛОКА-СИРОВИНИ, ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО ЯКОСТІ ТА ПРОДУКТИВНОСТІ КОРІВ

Оскільки концепція «Єдиного здоров'я» – це багатосекторальний, трансдисциплінарний, взаємозв'язаний підхід між людьми, тваринами, рослинами, досягнення оптимальних результатів в цьому процесі може допомогти усунути багато ризиків для громадського здоров'я.

Підвищення безпечності та якості молока-сировини залежить, зокрема, й від етологічних елементів, якими може керувати людина, – імпринг,